

CFAI/2019/AVIS-01

FRV/2019/ADVIES-01

15/01/2019

**Avis du Conseil Fédéral de l'Art
Infirmier concernant la formation
continue des praticiens de l'art infirmier
exerçant dans l'enseignement**

**Advies van de Federale Raad voor
Verpleegkunde betreffende de
permanente vorming van de beoefenaars
van de verpleegkunde tewerkgesteld in
het onderwijs**

Direction générale Soins de Santé

Professions de santé et pratique professionnelle

Cellule organes d'avis et réglementation

Place Victor Horta 40, bte 10 – 1060 Bruxelles

www.health.belgium.be

Directoraat-generaal Gezondheidszorg

Gezondheidsberoepen en
Beroepsuitoefening
Cel adviesorganen en regelgeving

Victor Hortaplein 40, bus 10 - 1060 Brussel

www.health.belgium.be

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER		FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant la formation continue des praticiens de l'art infirmier exerçant dans l'enseignement</i>		<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de permanente vorming van de beoefenaars van de verpleegkunde tewerkgesteld in het onderwijs</i>	
CFAI/2019/AVIS-01	15/01/2019	FRV/2019/ADVIES-01	

Origine

Suite à l'Avis 2018-02 du 17 avril 2018 du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant la formation continue des praticiens de l'art infirmier, la Federation International Nurse Educator – Belgique-Luxembourg (FINE BEL-LUX) interpelle le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier sur les points suivants :

- les enseignants infirmiers des écoles d'infirmiers ne sont plus considérés comme praticien de l'art infirmier puisqu'ils sont engagés en tant qu'employés dans l'enseignement par le ministère de la communauté française
- une majorité des Maîtres Assistants et Maîtres de Formation Pratique dispense des cours de pratiques professionnelles, supervise les étudiants en stage et ce parfois, dans des services spécialisés : il est justifié de demander que cette pratique de l'enseignement clinique fasse l'objet de valorisation des acquis d'expérience et fasse l'objet d'un cas particulier dans le cadre des recommandations du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier
- l'enseignement n'est-il pas le lieu des formations continues ?

La démarche d'interpellation de FINE BEL-LUX se veut dans un souci de soutenir la mobilité entre les deux secteurs, de pratique professionnelle et de l'enseignement.

Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier

Le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier émet l'avis suivant :

Oorsprong

Naar aanleiding van advies 2018-02 van de Federale Raad voor Verpleegkunde van 17 april 2018 betreffende de permanente vorming van de beoefenaars van de verpleegkunde, interpelleert de Internationale Federatie Nurse Educator – België-Luxembourg (FINE BEL-LUX) de Federale Raad voor Verpleegkunde aangaande de volgende punten:

- de docenten-verpleegkundigen in de scholen voor verpleegkunde worden niet langer beschouwd als "actieve" beoefenaars van de verpleegkunde, aangezien ze aangeworven zijn als werknemers in het onderwijs door het ministerie van de Franse Gemeenschap
- een meerderheid van de verpleegkundigen tewerkgesteld in het onderwijs zoals stage begeleiders of praktijkdocenten, geven cursussen beroepspraktijk, staan in voor de supervisie van studenten-stagiairs, soms ook in hoog gespecialiseerde diensten: daarom het is de vraag gerechtvaardigd of deze ervaring verworven tijdens deze praktijk van klinisch onderwijs kan gevaloriseerd worden en dit een uitzondering vormt in het kader van de aanbevelingen van de Federale Raad voor Verpleegkunde.
- Is onderwijs immers niet de plaats waar de permanente vorming plaatsvindt ?

De interpellatie van FINE BEL-LUX heeft als doel om de mobiliteit tussen de twee sectoren, met name de beroepspraktijk en het onderwijs, te ondersteunen.

Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde

De Federale Raad voor Verpleegkunde brengt het volgende advies uit:

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER		FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant la formation continue des praticiens de l'art infirmier exerçant dans l'enseignement</i>		<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de permanente vorming van de beoefenaars van de verpleegkunde tewerkgesteld in het onderwijs</i>	
CFAI/2019/AVIS-01	15/01/2019	FRV/2019/ADVIES-01	

1. Porter le titre d'infirmier n'est autorisé qu'aux personnes porteuses d'un VISA fédéral et qui répondent aux conditions de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé.

Exercer l'art infirmier (tout ou en partie) sur le territoire belge, peu importe le lieu de pratique ou le contexte (hôpital, MR-MRS, domicile, enseignement, voie publique, ...), le statut (indépendant, salarié, bénévole) et donc tout contact avec un patient nécessitant des soins infirmiers, n'est autorisé qu'aux personnes porteuses d'un VISA fédéral et qui répondent aux conditions de la loi coordonnée du 10 mai 2015 relative à l'exercice des professions des soins de santé.

De ce fait, les enseignants infirmiers doivent tenir compte de la législation en vigueur au sein des entités fédérées pour l'enseignement et de la législation fédérale relative à l'art infirmier pour porter le titre d'infirmier et exercer l'art infirmier.

Ne pas répondre à la législation fédérale relative à l'art infirmier est passible de dispositions pénales (voir Chapitre 12 de la Loi coordonnée du 10 mai 2015 mentionnée ci-dessus).

Par son avis 2018-02 concernant la formation continue des praticiens de l'art infirmier, le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier a émis ces recommandations pour tous les praticiens de l'art infirmier et ce, y compris dans le cadre de l'enseignement.

2. Dans son avis 2018-02, le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier recommande également que le contenu des formations continues doit être validé par un organe indépendant. L'enseignement n'est pas considéré de facto comme un lieu de formation continue pour les enseignants infirmiers y travaillant.

1. Een titel verpleegkunde is enkel toegelaten voor personen die in het bezit zijn van een federaal VISUM en die voldoen aan de voorwaarden opgenomen in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitvoering van gezondheidszorgberoepen.

Uitvoering van verpleegkunde (volledig of gedeeltelijk), op Belgisch grondgebied, binnen eender welke praktijk of context (ziekenhuis, WZC, thuiszorg, openbare orde, ...), het statuut (zelfstandig, loontrekkend, vrijwillig) en dus alle contact met een patiënt, noodzakelijk verbonden aan patiëntenzorg, is enkel toegelaten aan personen die drager zijn van een federaal VISUM en die beantwoorden aan de voorwaarden in de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.

Bijgevolg moeten de docenten-verpleegkundigen rekening houden met de wetgeving die van kracht is in de gefedereerde entiteiten voor het onderwijs en met de federale wetgeving inzake het dragen van een titel verpleegkunde en het beoefenen van verpleegkunde.

Op het niet naleven van de federale wetgeving inzake verpleegkunde staan strafbepalingen (zie hoofdstuk 12 van de bovenvermelde gecoördineerde wet van 10 mei 2015).

Aan de hand van zijn advies 2018-02 betreffende de permanente vorming van verpleegkundigen heeft de Federale Raad voor Verpleegkunde deze aanbevelingen uitgebracht voor alle beoefenaars van de verpleegkunde, met inbegrip van het onderwijs.

2. In zijn advies 2018-02 beveelt de Federale Raad voor Verpleegkunde ook aan dat de inhoud van de permanente vormingen gevalideerd wordt door een onafhankelijk orgaan. Het onderwijs wordt niet de facto beschouwd als een plaats van permanente vorming voor de docenten-verpleegkundigen die er werken.

CONSEIL FEDERAL DE L'ART INFIRMIER		FEDERALE RAAD VOOR VERPLEEGKUNDE	
<i>Avis du Conseil Fédéral de l'Art Infirmier concernant la formation continue des praticiens de l'art infirmier exerçant dans l'enseignement</i>		<i>Advies van de Federale Raad voor Verpleegkunde betreffende de permanente vorming van de beoefenaars van de verpleegkunde tewerkgesteld in het onderwijs</i>	
CFAI/2019/AVIS-01	15/01/2019	FRV/2019/ADVIES-01	

3. Lors de sa séance du 15 janvier 2019, le Conseil Fédéral de l'Art Infirmier encourage que les enseignants infirmiers qui enseignent l'exercice de l'art infirmier puissent maintenir leurs compétences par la pratique de l'exercice de l'art infirmier.

Les recommandations émises dans l'avis 2018-02 se veulent dans une perspective de protection du public et d'amélioration continue de la qualité !

3. Tijdens zijn vergadering van 15 januari 2019 dringt de Federale Raad voor Verpleegkunde erop aan dat de docenten-verpleegkundigen die het uitoefenen van de verpleegkunde onderwijzen, hun vaardigheden kunnen onderhouden door het uitoefenen van de verpleegkunde.

De aanbevelingen in advies 2018-02 zijn bedoeld om het publiek te beschermen en om de kwaliteit te blijven verbeteren.

Edgard Peters

Président du Conseil fédéral de l'art infirmier

Voorzitter van de Federale Raad voor Verpleegkunde